

Projekt Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu oraz Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze

we współpracy z Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu oraz Germanistyką na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu

z cyklu Seminaria Toruńsko-Getyńskie / Göttinger-Thorner Seminare

od 2025 pod nazwą

Rozmowy Toruńsko-Getyńskie / Göttingen-Thorner Gespräche:

VI Rozmowy Toruńsko-Getyńskie

**„Nowe perspektywy – nowe spojrzenie na dialog polsko-niemiecki:
potencjał i impulsy społeczeństwa obywatelskiego”**

(Toruń: 30.5.-1.6.2025)

Wsparcie finansowe:

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Fundacja Sanddorf

Miasto Toruń

Miasto Getynga

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Partnerzy Projektu:

Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu

Germanistyka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Europa-Union Göttingen

Patronaty:

Prezydent Miasta Torunia

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych do spraw polsko-niemieckiej współpracy społecznej i przygranicznej

Koordynator Rządu Federalnego ds. Polsko-Niemieckiej Współpracy Międzyspołecznej i Transgranicznej

Cele Projektu:

VI Rozmowy Toruńsko-Getyńskie / 6. Göttingen-Thorner Gespräche to kontynuacja cyklu spotkań Seminaria Toruńsko-Getyńskie / Göttinger-Thorner Seminare, które dzięki wsparciu finansowym Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej od 2019 roku odbywają się naprzemiennie w Toruniu i Getyndze (z przerwą ze względu na pandemię COVID-19 w roku 2020). Stale rosnące zainteresowanie naszym cyklem spotkań niemiecko-polskich jest zarówno dla organizatorów, jak i dotychczasowych uczestników wyznacznikiem roli, jaką ta inicjatywa spełnia, i stanowi ważny powód dla jej regularnej kontynuacji. Projekt jest bowiem odpowiedzią na wyraźną potrzebę otwartej, swobodnej wymiany poglądów między Polakami i Niemcami. Równocześnie pozostaje częścią intensywnej współpracy zarówno między Towarzystwem Polsko-Niemieckim w Toruniu i Towarzystwem Niemiecko-Polskim w Getyndze, jak i miast partnerskich Torunia i Getyngi.

Inicjatywa koncentruje się na kluczowych kwestiach współpracy polsko-niemieckiej, integracji europejskiej oraz roli społeczeństwa obywatelskiego w kształtowaniu dialogu i partnerstwa między oboma krajami.

Tegoroczna edycja, pod hasłem „**Nowe perspektywy – nowe spojrzenie na dialog polsko-niemiecki: potencjał i impulsy społeczeństwa obywatelskiego**” podejmie próbę zdefiniowania aktualnych wyzwań i możliwości wynikających z rosnącego zaangażowania organizacji pozarządowych, instytucji kultury oraz środowisk akademickich w budowanie stabilnych relacji między Polską i Niemcami.

Celem spotkania jest identyfikacja nowych obszarów współpracy, analiza istniejących wyzwań oraz stworzenie przestrzeni do konstruktywnej wymiany doświadczeń między uczestnikami z obu krajów. W kontekście dynamicznych zmian politycznych i społecznych w Europie, kluczowe staje się omówienie potencjału społeczeństwa obywatelskiego jako siły napędowej dialogu międzynarodowego.

Szczegółowy opis projektu:

VI Rozmowy Toruńsko-Getyńskie / 6. Göttingen-Thorner Gespräche „**Nowe perspektywy – nowe spojrzenie na dialog polsko-niemiecki: potencjał i impulsy społeczeństwa obywatelskiego**” stanowią nową odsłonę cyklu spotkań polsko-niemieckich, które od 2019 roku budują przestrzeń dla otwartego dialogu i współpracy między społeczeństwami obu krajów. Tegoroczna edycja, koncentrująca się na roli społeczeństwa obywatelskiego w budowaniu relacji pomiędzy Polską a Niemcami, wychodzi naprzeciw wyzwaniom współczesnej Europy. Uczestnicy – przedstawiciele organizacji pozarządowych, polityki, nauki, mediów i kultury – podejmą refleksję nad wpływem aktywizmu społecznego na politykę, media i współczesne procesy demokratyczne.

Rozmowy Toruńsko-Getyńskie / Göttingen-Thorner Gespräche to inicjatywa wynikająca z wieloletniego zaangażowania Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu oraz Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze. Partnerska, ścisła współpraca obu stowarzyszeń pozwoliła na stworzenie stałej platformy wymiany doświadczeń i myśli, która nie tylko dokumentuje przemiany w relacjach polsko-niemieckich, ale także inspirowała do nowych form współpracy.

Tegoroczną edycję wydarzenia otworzy **keynote**, w którym zaproszony ekspert podejmie refleksję nad istotą społeczeństwa obywatelskiego we współczesnym świecie. Czym właściwie jest społeczeństwo obywatelskie? Jakie pełni funkcje w systemach demokratycznych i jakie wyzwania napotyka w dobie kryzysu zaufania do instytucji publicznych? Prelekcja ta wprowadzi uczestników w tematykę konferencji, podkreślając znaczenie aktywizmu społecznego jako narzędzia zmian oraz jego relacji z polityką, mediami i kulturą.

Pierwszy panel dyskusyjny – **„Siła obywateli w dialogu polsko-niemieckim: Czy społeczeństwo obywatelskie ma realny wpływ na politykę?”** – skupi się na analizie interakcji między organizacjami obywatelskimi a instytucjami państwowymi w Polsce i Niemczech. Uczestnicy zastanowią się, w jakim stopniu oddolne inicjatywy są w stanie wpływać na decyzje polityczne, jakie mechanizmy ich współpracy są najskuteczniejsze, a jakie bariery ograniczają ich wpływ. Ważnym aspektem tej dyskusji będzie także rola organizacji pozarządowych w promowaniu wartości demokratycznych oraz ich potencjał w przeciwdziałaniu populizmowi i autorytarnym tendencjom.

Drugi panel – **„Władza mediów, siła obywateli: czy media w Polsce i w Niemczech wspierają społeczeństwo obywatelskie?”** – poruszy temat wpływu mediów na aktywność obywatelską. W dobie dezinformacji i kryzysu zaufania do tradycyjnych źródeł informacji media pełnią kluczową rolę w mobilizowaniu społeczeństwa do działania, ale jednocześnie mogą hamować rozwój obywatelskich inicjatyw poprzez manipulację narracjami czy ograniczanie dostępu do rzetelnych danych. Dyskusja obejmie także temat dziennikarstwa obywatelskiego i jego wpływu na kształtowanie opinii publicznej.

Trzeci panel **„Polska i Niemcy w dialogu 2.0: od rozmów do działania”** odbędzie się w formule zbliżonej do formatu dyskusyjnego Fishbowl, tworząc przestrzeń do otwartej, interaktywnej wymiany. Wezmą w niej udział przedstawiciele organizacji pozarządowych, aktywiści, eksperci, reprezentanci miast partnerskich, instytucji akademickich oraz młodego pokolenia zaangażowanego w rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Dyskusja skupi się na praktycznych aspektach budowania trwałych i skutecznych inicjatyw transgranicznych, będzie to m.in. okazja do zaprezentowania dobrych praktyk w polsko-niemieckim dialogu obywatelskim. W dobie dynamicznych zmian politycznych, społecznych i technologicznych paneliści zastanowią się, jak dostosować polsko-niemiecką współpracę obywatelską do nowych realiów, jakie narzędzia i innowacyjne metody mogą wzmocnić oddolne inicjatywy i czy potrzebujemy nowego podejścia do dialogu? Istotnym elementem rozmowy będzie rola młodego pokolenia w budowaniu przyszłości relacji polsko-niemieckich oraz sposoby intensyfikacji współpracy między różnymi partnerami, w tym m.in. miastami partnerskimi, uniwersytetami i organizacjami społecznymi. Dzięki otwartej formule panelu uczestnicy nie będą tylko słuchaczami, ale również aktywnymi uczestnikami debaty, mając możliwość zabrania głosu i wniesienia własnej perspektywy. Panel ma nie tylko inspirować, ale przede wszystkim dostarczyć konkretnych impulsów i narzędzi do dalszego działania.

Integralnym elementem VI Rozmów Toruńsko-Getyńskich będzie także refleksja nad rolą kultury jako narzędzia budowania dialogu. W ramach konferencji odbędzie się spektakl filmowy, po którym uczestnicy wezmą udział w spotkaniu i rozmowie z reżyserem. Spotkanie to pozwoli spojrzeć na kulturę nie tylko jako na formę ekspresji artystycznej, ale także jako na narzędzie aktywizmu społecznego i budowania mostów między narodami.

Konferencję zamknie nieformalne spotkanie nad Wisłą – rejs barką po rzece pozwoli uczestnikom na dalszą wymianę myśli w swobodnej, turystycznej atmosferze oraz stworzenie podwalin pod nowe kontakty i inicjatywy na przyszłość.

VI Rozmowy Toruńsko-Getyńskie to kontynuacja unikalnej inicjatywy, której celem jest budowanie trwałego mostu porozumienia między Polską a Niemcami. W czasach, gdy demokracja i wartości obywatelskie są wystawiane na próbę, aktywny udział społeczeństw w kształtowaniu polityki i przestrzeni publicznej staje się kluczowy dla przyszłości Europy. Tegoroczne wydarzenie ma na celu nie tylko diagnozę aktualnych wyzwań, ale przede wszystkim wskazanie konkretnych rozwiązań i strategii wzmacniania współpracy polsko-niemieckiej na poziomie obywatelskim.

Dzięki szerokiemu gronu uczestników – od ekspertów, przez działaczy społecznych, po artystów i dziennikarzy – VI Rozmowy Toruńsko-Getyńskie będą nie tylko miejscem refleksji, ale także platformą do konkretnych działań, wpływających na przyszłość relacji polsko-niemieckich.

Program:

Wydarzenie towarzyszące:

27.05.2025 – *Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Plac Teatralny 2*

Spotkanie informacyjne „Co i jak wspiera Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży” oraz warsztaty „Udany program polsko-niemieckiego spotkania młodzieży”

Rejestracja i informacje pod adresem: Agnieszka.Dybowska@kujawsko-pomorskie.pl
(decyduje kolejność zgłoszeń!)

30.05.2025 (piątek) – *Centrum Sztuki Współczesnej, Wały Generała Władysława Sikorskiego 13*

18:00 Uroczyste otwarcie VI Rozmów Toruńsko-Getyńskich:

Dr Aleksandra Burdziej, Prezes Zarządu Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu

Harm Adam, Prezes Zarządu Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze

Anna Kompanowska, Dyrektor Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu

Paweł Gulewski, Prezydent Miasta Toruń (zapr.)

Petra Broistedt, Nadburmistrz Miasta Getynga (zapr.)

Piotr Całbecki, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego (zapr.)

Piotr Tondys, zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Europejskiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP

Viktor Elbling, Ambasador RFN w Polsce (zapr.)

Dr hab. Adam Kola, prof. UMK, Pierwszy Zastępca Rektora Uniwersytetu Mikołaja w Toruniu,
Prorektor ds. nauki

Przerwa muzyczna

18:45 Keynote: Obywatele w akcji. Społeczeństwo obywatelskie: Mit? Rzeczywistość? Przyszłość?

Edwin Bendyk, Prezes Zarządu Fundacji im. S. Batorego (zapr.)

Przerwa muzyczna

19:15 Panel dyskusyjny nr 1: „Siła obywateli w dialogu polsko-niemieckim: Czy społeczeństwo obywatelskie ma realny wpływ na politykę?”

Prof. Krzysztof Ruchniewicz, Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych do spraw polsko-niemieckiej współpracy społecznej i przygranicznej (zapr.)

Dietmar Nietan, koordynator rządu federalnego Niemiec ds. niemiecko-polskiej współpracy międzyspołecznej i przygranicznej (zapr.)

Piotr Tondys, zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Europejskiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP

Knut Abraham, poseł Bundestagu (zapr.)

w rozmowie z

dr Aleksandrą Burdziej, Prezes Zarządu Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu

Harmem Adamem, Prezesem Zarządu Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze

Moderacja: Igor Janke, Układ Otwarty

Przerwa muzyczna

20:30 Kolacja

31.05.2015 (sobota) – Centrum Sztuki Współczesnej, Wały Generała Władysława Sikorskiego
13

10:00 Otwarcie drugiego dnia Rozmów Toruńsko-Getyńskich

Dr Adam Jarosz, Wiceprezes Zarządu Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu

Renate Borchard, Członek Zarządu Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze

Peter A. Kokocinski, Wiceprezes Zarządu Federalnego Związku Towarzystw Niemiecko-Polskich

Cornelia Pieper, Konsul Generalny w Gdańsku

10:30 Panel dyskusyjny nr 2: „Władza mediów, siła obywateli: czy media w Polsce i w Niemczech wspierają społeczeństwo obywatelskie?”

Igor Janke, Układ Otwarty

Jerzy Haszczyński, Rzeczpospolita

Thomas Kopietz, Hessisch-Niedersächsische Allgemeine

Philipp Fritz, Die Welt

Moderacja: dr Adam Jarosz, Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu, Harm Adam, Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Getyndze

12:00 Przerwa kawowa

12:15 Panel dyskusyjny nr 3: „Polska i Niemcy w dialogu 2.0: od rozmów do działania”

z udziałem aktorów dialogu polsko-niemieckiego i przedstawicieli polskiego i niemieckiego środowiska społeczno-obywatelskiego

Moderacja: dr Weronika Priesmeyer-Tkocz, Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Berlinie, dr Anna Quirin, Fundacja Freya von Moltke für das Neue Kreisau

14:00 Obiad

16:00 Wystawa Wolfganga Wirtha w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu (dla chętnych)

17:00 Spektakl filmowy „Listy z Wilczej”, reż. Arjun Talwar

Panel dyskusyjny nr 4: Rozmowa z reżyserem Arjunem Talwarem (zapr.)

Moderacja: dr Radosław Osiński, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu

19:30 Kolacja

1.06.2025 (niedziela)

10:00 Spływ barką po Wiśle (dla chętnych)

Odjazd uczestników z Niemiec

Zespół organizacyjny:

Dr Aleksandra Burdziej: aleksandra.burdziej@gmail.com (Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu)

Dr Adam Jarosz: ad.jarosz5@gmail.com (Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu)

Dr Radosław Osiński: radoslaw.osinski@csw.torun.pl (Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu)

Kinga Siedlich: k.siedlich@doktorant.umk.pl (Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu)

Filip Osmałek: 292610@stud.umk.pl (Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu)

Agata Jarecka agatajarecka@wp.pl (Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu)

Harm Adam: H.Adam@menge-noack.de (Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Getyndze)

Renate Borchard: wborchard@t-online.de (Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Getyndze)

Thomas Kunze: flauto@arcor.de (Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Getyndze)